

**Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський
обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»**

Кафедра практичної психології

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ,
ФАХІВЦІВ (КОНСУЛЬТАНТІВ) ІРЦ.**

**«Фахове впровадження та організація інклюзивної освіти
(інтелектуальні труднощі) »**

Освітня програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована до
затвердження на засіданні кафедри практичної психології
(протокол № 10 від 26.11.2024 р.)

Завідувач кафедри

Ігор КОРНІЄНКО

Освітня програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою
(протокол № 6 від 19.12.2024 р.)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Освітня програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної та загальної середньої освіти, фахівців (консультантів) ІРЦ.

Розробники:

Кандидат психологічних наук, завідувач кафедри практичної психології Корнієнко І.О., методист ЦППО Кузь Г.Б.

методист ЦППО Магарська С.В.

Мета: реалізація програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної та загальної середньої освіти, сприяння їхньому професійному зростанню, відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти для осіб з ООП.

Напрямок:

формування інклюзивного, розвиваючого та мотивуючого до навчання освітнього простору для дітей з особливими освітніми потребами **Обсяг:** 15 годин.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна, дистанційна.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

Загальні компетентності:

- здатність діяти на основі соціальної відповідальності та громадянської свідомості, захищати права і свободу осіб з особливими освітніми потребами відповідно до основних правозахисних документів; (В1.1; В1.2)
- уміння працювати в команді психолого-педагогічного супроводу дитини; (Б3.3) • здатність до прийняття ефективних рішень у взаємодії дітей та педагогів та усвідомлювати взаємозалежність учасників освітнього процесу; (Б2.2; Б2.3) • здатність до творчого пошуку й реалізації нових ідей. (ЗК.05) • **Професійні компетентності:**

- знання основних законодавчих документів, їхньої ролі у впровадженні інклюзивної освіти; (А3.1)
- обізнаність з особливостями створення індивідуальної програми розвитку; забезпечення рекомендацій щодо здійснення необхідних адаптацій та модифікацій в освітньому процесі; (А2.6;Б.13;В1.3) • компетентність у сфері дидактики та методики навчання дітей з порушеннями інтелекту.

(Д3.1)

Очікувані результати:

- - використовує знання щодо організації та впровадження інклюзивного середовища в освітньому закладі;
- - знає основні корекційні прийоми в роботі з дітьми з порушеннями інтелекту;
- - володіє методами роботи з дітьми з порушеннями інтелекту різного ступеня.

Місце надання освітньої послуги: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти».

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Інтеграційно-мотиваційне заняття

Тема 1. Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою модуля.

Тема 2. Формування очікувань учасників. Ознайомлення з контрольним завданням. Час за робочою навчальною програмою: П-1

Модуль 1. Умови організації навчання дитини з ООП.

Тема 1.1. Кроки практичного впровадження інклюзії.

1. Комплексна психолого-педагогічна оцінка дитини, її складові.
2. Рівні підтримки.
3. Важливість командного підходу у роботі з дитиною з ООП. Співпраця асистента і вчителів.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 1.2. Індивідуальна програма розвитку — основа індивідуальної освітньої траєкторії дитини з особливими освітніми потребами.

1. Вимоги до складання індивідуальної програми розвитку (ІПР).
2. Адаптація та модифікація навчальних матеріалів до особливих потреб дитини з порушеннями інтелекту.
3. Роль батьків у створенні ІПР.

Час за робочою навчальною програмою: П-2

Модуль 2. Особливості навчання та виховання дітей з порушеннями інтелекту (III).

Тема 2.1. Ступені ІІ та їх особливості.

1. Ступені порушення інтелекту, їх характеристика
2. Особливості пізнавальної діяльності дітей з інтелектуальними труднощами легкого ступеня.
3. Особливості пізнавальної діяльності дітей з інтелектуальними труднощами помірного та важкого (глибокого) ступеня.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 2.2. Основи корекційної роботи.

1. Корекційні прийоми.
2. Напрямки корекційно-педагогічного процесу для дітей, які мають порушення інтелектуального розвитку.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 2.3. Навчання дітей з порушеннями інтелекту в спеціальних закладах.

1. Організація освітнього процесу в спеціальних школах та НРЦ.
2. Навчальні плани та програми закладів спеціальної освіти для дітей з порушеннями інтелекту.

Час за робочою навчальною програмою: Л-2

Тема 2.4. Методика навчання дітей з порушеннями інтелекту.

1. Пріоритетність цілей при плануванні роботи з дітьми з ІІ.
2. Особливості організації освітнього процесу в початковій школі.
3. Особливості організації освітнього процесу в школі ІІ ступеня. Час за робочою навчальною програмою: ІІ-2

Вихідне діагностування

1. Виконання самостійної роботи.
2. Підведення підсумків. Рефлексія.

Час за робочою навчальною програмою: ІІ-2.

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, індивідуальне та фронтальне опитування, на лекціях – експрес-контроль, постановка конкретних питань з теми. На останньому занятті передбачається виконання самостійної роботи;

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів.

III. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

<i>Назви тем</i>	<i>Кількість годин</i>			
	<i>Усього</i>	<i>Лекції</i>	<i>Практичні</i>	<i>Тренінги</i>
Інтеграційно-мотиваційне заняття.	1		1	
Модуль 1. Умови організації навчання дитини з ООП.	4	2	2	
Тема 1.1. Кроки практичного впровадження інклюзії.	2	2		
Тема 1.2. ІПР— основа індивідуальної освітньої траєкторії дитини з ООП	2		2	
Модуль 2. Особливості навчання та виховання дітей з порушеннями інтелекту (ІІІ).	8	6	2	
Тема 2.1. Ступені ІІІ та їх особливості.	2	2		
Тема 2.2. Основи корекційної роботи.	2	2		
Тема 2.3. Навчання дітей з порушеннями інтелекту в спеціальних закладах.	2	2		
Тема 2.4. Методика навчання дітей з порушеннями інтелекту.	2		2	
Вихідне діагностування. Самостійна робота.	2		2	
Всього годин:	15	8	7	

ВИКОРИСТАНА ТА РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Ашиток Н. Інклюзивна освіта: системний підхід // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка та спеціальна психологія. 2015. № 229. С. 11 – 16
2. О.В. Гаврилов. Психолого-педагогічна характеристика легкої, помірної, тяжкої та глибокої розумової відсталості./ Збірник наукових праць К-ПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології ім. Г.С. Костюка НАПН України.
3. Дитина з порушеннями інтелектуального розвитку / С. В. Три-коз, Г. О. Блеч. — Харків: Вид-во «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. (Інклюзивне навчання).
4. Індекс інклюзії: загальноосвітній навчальний заклад: Навчально-методичний посібник/кол. упорядників: О.Патрикєєва, Н.Софій, І.Луценко, І. Василяшко. Київ:ТОВ Видавничий дім «Плеяди»,2011.96 с.
5. Інклюзивна освіта. Підтримка розмаїття у класі: Практ. посіб. / Тім Лорман, Джоан Деппелер, Девід Харві; пер. з англ. Київ: СПД-ФО Парашин І. С. 2010. 296 с.
6. Картава Ю.А. Діти з особливими потребами у загальноосвітньому закладі: метод. рек. Суми:вид-во СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2013. 64с.
7. Колупаєва А. А. Діти з особливими потребами в освітньому просторі: початкова ланка. Путівник для педагогів: Навчально-методичний посібник / за заг. редакцією А. Колупаєвої. Київ: «АТОПОЛ», 2010. 96с.
8. Колупаєва А. А. Професійне співробітництво в інклюзивному навчальному закладі: навч. курс та навчально-методичний посібник / кол. упорядників: А. Колупаєва, Е. Данілавичюте, С. Литовченко. Київ: Видавнича група «А.С.К.», 2012. 197 с.
9. Миронова С. П. Основи корекційної педагогіки: Навчально-методичний посібник/за заг. ред. С. Миронової. Кам'янець-Подільський: 2010. 263 с.
10. Софій Н. З. Залучення батьків до процесу оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання // Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови: науково-методична збірка / за заг. ред. В.Засенка, А. Колупаєвої. Київ. 2013. № 4. С. 312-320.
11. Софій Н. З. Спільність зусиль: фахівці в інклюзивному класі: Навчально-методичний посібник. Київ: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2016.108 с.
12. Як вчити і розвивати розумово відсталих дітей. Сост. К. Грюневальд. - СПб., 1998.

Інформаційні та електронні ресурси:

1. Електронна бібліотека Всеукраїнського фонду "Крок за кроком". Режим доступу: www.ussf.kiev.ua
2. Міністерство освіти та науки України. Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/>
3. Національна асамблея людей з інвалідністю Режим доступу: <http://www.naiu.org.ua/>
- 4. Освіта дітей з особливими потребами / Сайт МОН України. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/dityam-z-osoblivimi-potrebami>

Нормативно-правова база:

1. Закон України «Про освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
3. Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю. Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 № 957 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/957-2021-%D0%BF#Text>
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.07.2021 № 765 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/765-2021-%D0%BF#Text>

